

mořské dobrodružství

22 návodů

Jana Podzemná

Obsah

Jak se naladit s dětmi na činnost a vymyslet projekt nejen na jedno odpoledne.....	3
Loutky:.....	3
Pohádky a příběhy:.....	3
Mohou se nám hodit tyto příběhy:.....	3
Básně, písničky, hudba:.....	4
Výtvarná imaginace na téma moře:.....	4
Výtvarné hry:.....	5
Výtvarné experimenty:	6
Konkrétní postupy a návody.....	7
1. Plavba lodí - malování houbičkou, rytí špejlí, koláž	7
Další tipy na tvořivé malování na téma moře:.....	8
2. Podmořský svět - výtvarný experiment, malba, kresba, koláž.....	9
3. Chobotnice z vlny – 3D tvoření.....	10
4. Chobotnice z papíru - recyklace.....	11
5. Medůza - recyklace.....	12
6. Hra rybolov.....	13
7. Lod' – 3D tvoření.....	14
8. Námořní a pirátské vlajky.....	15
9. Plavidla a vory – 3D tvoření, výtvarná hra.....	16
10. Rychlá razítka.....	17
11. Slané moře- výtvarný experiment.....	18
12. Mapa pokladů.....	19
13. Piráti a námořníci.....	20
14. Neptun a mořská panna.....	21
15. Mořské obrázky ze sirek.....	22
16. Závěsný objekt (mobil).....	23
Tip na mořský šperk:.....	24
17. Podmořské útesy a sopky.....	25
18. Mořský korál.....	26
19. Akvárium 1.....	27
20. Akvárium 2.....	28
21. Mramorovaný papír - efektní dekor na tvoření.....	29
22. Mořské útesy – náměty na hrátky s hlinou, bez vypalování.....	31
Literatura a zdroje:.....	33

Jak se naladit s dětmi na činnost

Existuje množství způsobů, sami určitě některé osvědčené máte. Já také s dětmi zkouším, kde co a zde jsou tipy, které se mi osvědčily:

Na zpracování mořského tématu a tvoření v tomto duchu se hodí práce s loutkami, výtvarná imaginace na téma moře, pohádky, příběhy, písně, básně, hudba - vše na téma moře a oceán. Výtvarné hry a experimenty. A když do toho s dětmi vložíte trochu improvizace, vlastní fantazii a osobitost bude to úplně nejlepší!

Podívejme se blíže na:

Loutky:

Hodí se na uvítací a seznamovací rituály, vyprávění příběhů, hraní divadla i řešení problémů, pokud se nějaké vyskytnou. Když mluvíme na děti prostřednictvím loutky, většinou nás dospělí nějak více berou, vlastně spíše ty loutky. To jsou ti praví hrdinové:-). V tomto e-booku si podle návodu můžete vyrobit panáčky či loutky viz kapitoly: 13. Piráti a námořníci, 14. Neptun a mořská panna.

Pohádky a příběhy:

Mohou se nám hodit tyto příběhy:

Dva roky prázdnin:

Stručný děj známé Verneovky:

Chlapci z prestižní námořní školy se mají za odměnu zúčastnit námořní plavby. Vinou neopatrnosti jednoho z nich se ocitnou na širém moři bez posádky. Musí se naučit řídit loď a překonat mnohá nebezpečí. Nakonec ztroskotají na pustém ostrově. Ostrov však není tak pustý, jak se zdá. Potuluje se po něm banda pirátů i se zajatci.

Zajatci se přidají k chlapcům a pomohou jim zneškodnit piráty. Nakonec opraví loď a doplují zpět domů.

Z tohoto příběhu můžete vytvořit projekt a využít například tyto činnosti a techniky:

kapitoly:

7. Loď – 3D tvoření, 9. Plavidla a vory – 3D tvoření, výtvarná hra. 8. Námořní a pirátské vlajky. Lovení ryb-6. Hra rybolov. 13. Piráti a námořníci. 11. Slané moře- výtvarný experiment, 2. Podmořský svět - výtvarný experiment, 1. Plavba lodí – malba , 12. Mapa pokladů

Báje o Neptunovi:

Stručný příběh a popis známé postavy z mytologie:

Neptun podle římské mytologie nebo také Poseidon podle mytologie řecké byl starodávný vládce všech moří. Bydlel v hlubinách moří. Jeho manželkou byla Amfitrité, mořská panna, chcete-li. V hlubinách moří choval i své podmořské oře s nádhernou zlatou hřívou. Často je zapřahal a projížděl se s nimi po mořské hladině ve voze. Byl však i velmi popudlivý a to pak létaly blesky. Rozhněvaný dokázal rozpoutat obrovské bouře. Jeho zbraní byl trojzubec, kterým dokázal moře rozbouřit.

Do příběhu podmořské říše můžete zapojit klidně i mořské víly.

Nabízí se i pohádka Malá mořská víla od H.CH. Andersena, ta je ale smutná.

Z tohoto příběhu můžete vytvořit projekt a využít například tyto činnosti a techniky:

Rozbouřené a klidné moře. Výroba lodě, voru. Lovení ryb-hra rybolov. Výroba Neptuna a mořské panny. Malování moře, podmořský svět, plavba lodí, malování vodní hladiny, výroba podmořského akvária viz. kapitoly: 19. Akvárium 1, 20. Akvárium 2, 22. Mořské útesy . 3. Chobotnice z vlny – 3D tvoření a 5. Medúza - recyklace...

Básně, písničky, hudba:

Přiznám se, že nejsem hudebník, ale občas se něco z tohoto ranečku hodí:

Co takhle námořnická píseň ze seriálu Dva roky prázdnin?

[Vzhůru na palubu, dálky volají...](#)

Z moderních mobilů lze již dnes přehrávat hudbu. Poslouží i jiné přehrávače typu mp3, CD-přehrávač apod..Řadu písniček lze vyhledat na youtube.com a přehrát na počítači.

Pustit dětem na naladění i přímo k práci můžete např: [šumění moře](#), [zvuky delfínů a velryb](#).

Další tipy najdete kliknutím na odkazy zde: [pirátské písně](#), [pirátská videa](#), [pirátská četba](#).

Odkazy jsou z r.2015 (některé v průběhu let již nemusí být platné).

Výtvarná imaginace na téma moře:

Imaginace podporují dětskou i dospěláckou představivost a umožňují hlubší prožívání témat. Imaginovat mohou děti nejlépe v leže nebo klidně i v sedě na židli. Podle podmínek, které máte v dispozici a velikosti dětského kolektivu. Délka imaginace závisí také na věku dětí. Platí samozřejmě, čím nižší věk, tím kratší úvod do imaginace. Klidně jen 3-4 věty např. u předškoláků. Také je potřeba, aby si děti na tyto relaxační aktivity zvykly. Začátek bývá někdy těžký. Stačí pro začátek třeba sedět v kruhu na koberci a jen tak si o tématu povídat.

Jak na to:

- Zvolíte pro děti tu správnou relaxační pozici. (Pohodlně v sedě na zemi , pohodlně v sedě u stolu se zavřenýma očima, pohodlně v lehu na zemi se zavřenýma očima). Dobré je mít v zásobě polštářky a lehké přikrývky.
- Uvedete děti do příběhu. Délku uzpůsobíte věku a momentální situaci. Příběh je vždy pozitivně naladěný, od začátku až do konce.

Příklad příběhu:

„Představte si, že si hrajete na písčné pláži u moře. Pak postupně pomalu vstupujete do krásného a teplého moře. Voda omývá kotníky, nohy, břicho. Umíte plavat a potápět se, tak se vám zachce ponořit se do vody a prozkoumáváte vodní svět. Plavete pod hladinou, hrajete si s delfíny, potkáváte a pozorujete zajímavé živočichy...Dokonce se můžete i procházet se po dně moře. Možná tam objevíte něco zajímavého a vezmete si to s sebou. Pomalu se vracíte nahoru. Už jste nad hladinou a plavete ke břehu. Sušíte se na sluníčku. Prozkoumáváte to, co jste si přinesli, pokud to máte.“

- S dětmi je dobré si o tom, co prožili krátce popovídat. Co viděly a potkaly pod hladinou, co si s sebou přinesly. Je to dobrý základ pro další tvoření. Může se stát, že někomu ty představy nepůjdou, jiný bude mít naopak bujnou fantazii. Když se někdo nebude chtít zúčastnit se rozhovoru nebo celé imaginace není potřeba ho do toho nutit.

- Pro výtvarné tvoření se můžete inspirovat tématem podmořský svět.

Výtvarné hry:

Rozbouřené a klidné moře

Rozvlíníte s dětmi šátek, podle toho, jak je moře rozbouřené. Na šátku můžete také pohoupat mořská zvířátka, rybky nebo třeba chobotničky, které si vyrobíte.

Šátek nebo deka může být pro vodní atmosféru obatikovaný na modro.

Rybolov

Podle návodu v kapitole 6. Hra rybolov. Můžete začít chytat magnetické ryby.

Hledání mapy pokladů

Hledání ukrytých pokladů může předcházet pátrání po zmizelé mapě. Vyrobíte jednoduchý náčrt ukrytu, kde se poklad nachází. Plánek roztrháte na kusy, které lze opět složit dohromady. Tajně rozmístíte na vyhrazená místa a pátrání může začít.

Pátrání po pokladech

Mapa je složená, teď ještě najít poklad. Tajemnou mapu si vyrobíte také podle návodu viz. kapitola:12. Mapa pokladů

Tvorba mořských skalisk a útesů

Víte, že keramickou hlínu můžete použít na výtvarné hrátky aniž byste ji vypalovali?

Vyhrajete si s tvorbou mořských útesů. Můžete také použít hmotu z tzv. slaného těsta.

Více v kapitolách: 17. Podmořské útesy a sopky, 22. Mořské útesy .

Potápění lodí

Jednoduchý vor na pokusy s potápěním vyrobíte viz. kapitola 9. Plavidla a vory – 3D tvoření, výtvarná hra. Stačí vám sada brček, páska a lavor s vodou.

Výtvarné experimenty:

Mramorovaný papír

kapitola:21. Mramorovaný papír - efektní dekor na tvoření

Malování a barvení krepovým papírem

kapirola: 2. Podmořský svět - výtvarný experiment

Slaný efekt

Kapitola: 11. Slané moře- výtvarný experiment

Konkrétní postupy a návody

1. Plavba lodí – malba

Potřebujeme:

- tvrdou čtvrtku A4 nebo A3
- temperové barvy
- houbičku
- špejli
- zbytky papírů, nůžky

Postup:

1. Papír můžeme zatónovat do modra pomocí houbičky. Použijeme hustou temperovou barvu, krémovité konzistence. Různé druhy modré můžeme namíchat např. přidáním bílé barvy.
2. Vlny vyryjeme do vlhkého podkladu špejlí nebo vidličkou. Jestli to ve finále bude moře, řeka, jezero, je jen na vás.

3. Lodky vyrobíme seskládáním z jednoduchých geometrických tvarů, vystřižených z papíru. (Použity noviny, vlnitá lepenka, barevný papír).
4. Koláž lepíme odvážně buď přímo na vlhký papír bez použití lepidla. Drží, pokud malba není zaschlá a máte nanесenu dostatečně silnou vrstvu barvy. Nebo klasicky po zaschnutí lepidlem.

Další tipy na tvořivé malování na téma moře:

Ještě než uděláme loďky, můžeme v průběhu malování výkres vylepšit zajímavými náměty, které vznikají pouhopouhým otiskem špuntu, tedy z tvaru kruhu.

Bubliny (pěna)

Otiskneme špunt namočený v bílé barvě, kolečko=bublina

Medúzy, chobotnice, rybky

Otiskneme špunt namočený v libovolné výrazné barvě. Špejlí barvu z kolečka rozvedete do tvarů ploutví, chapadel, viz. obrázky.

2. Podmořský svět - výtvarný experiment

Potřebujeme:

- tvrdou čtvrtku A4 nebo A3
- krepové papíry v odstínech modré
- nůžky, rozprašovač na vodu
- špejle, dřívka, tuše a inkousty
- gumové rukavice nebo igelitové sáčky nebo pinzeta
- zbytky měkkých papírů, lepidlo
- kreslicí potřeby

Postup:

Moře:

1. Vyskládáme na čtvrtku tvrdého papíru pruhy krepového papíru. Můžete začít tmavě modrým papírem (mořská hlubina) a pokračovat světlejšími vrstvami směrem na hladinu.
2. Krepové papíry jsme postříkáme vodou z rozprašovače a využijeme tak barvicí schopnost vlhkého krepáku.
3. Na zbylou plochu kreslíme štětcem a dřívkem různé velké vlny podle toho, zda je vaše moře klidné nebo rozbouřené.
4. Krepový papír se po nějaké chvíli oddělá. Pomocí pinzety nebo dřívek, protože hodně barví i ruce. Na ruce si můžeme navléknout igelitové sáčky nebo rukavice. Po krepovém papíru nám zajímavé jemné barevné otisky, opravdu připomínají vodní hladinu.

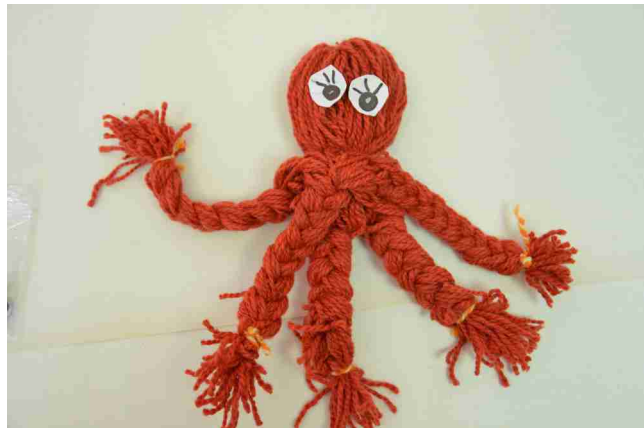
Podmořský svět: (zvířata, ryby, poklady...)

1. Nakreslíme ryby a živočichy vybaríme podle libosti. Jako ukázky můžeme použít obrázky mořských živočichů v příloze nebo z tematické knihy. Fantazie dětí už si poradí.
2. Vystřižené tvary lepíme na „mořský papír“ a vytváříme si svou podmořskou krajinu. Zde jsou možnosti opravdu velké. Dětská fantazie se může rozjet naplno. Využít na koláže mořské flory a fauny můžete i různých dekorativních papírů. Nebo si zajímavý dekor vyrobíte sami. Jednoduchá a efektní je technika frotáže. Využít můžete i návod na mramorovaný papír.

3. Chobotnice z vlny – 3D tvoření

Potřebujeme:

- zbytky vlny
- nůžky
- plastové oči nebo oči nakreslené na papíře
- tavnou pistoli nebo gelové lepidlo (vteřinové)

Postup:

1. Vlnu namotáme na kus pevného kartonu nebo desky (výšku volíme podle požadované velikosti chobotnice, počítáme se značným smrštěním, způsobeným splétáním pramenů).
2. V horní části svážeme. Na opačném konci odstříhneme.

3. Vytvoříme hlavu, zavážeme. Spodní část rozdělíme do pramenů podle počtu chapadel.
4. Upleteme jednotlivá chapadla (ze tří pramenů) a dobře zavážeme na konci.
5. Nalepíme oči.

4. Chobotnice z papíru - recyklace

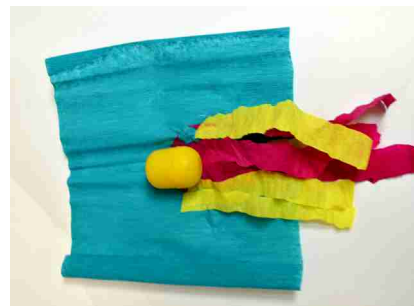
Potřebujeme:

- polystyrenovou kuličku nebo plastový obal od Kinder-vejce
- papíry ze skartovačky nebo ustřížené pruhy papíru (použijeme barevné a krepové papíry)
- kousek provázku
- plastové oči nebo oči nakreslíme
- tyčinkové lepidlo

Postup:

1. Z krepového papíru ustříhneme čtverec nebo kruh tak velký, aby v pohodě obalil kuličku (budoucí hlava chobotnice) a ještě kus papíru čouhalo. Když nemáme kuličku, vycpeme hlavu papírem ze skartovačky nebo ubrouskem.
2. Na připravený kus papíru položíme doprostřed kouli, přidáme chapadla z pruhů papíru. Chapadla můžeme přilepit i tyčinkovým lepidlem. Vše obalíme papírem tak, aby vznikla hlava. Tu hned u krku svážeme provázkem, aby nám nevypadla chapadla.
3. Nalepíme nebo dokreslíme oči.

5. Medúza - recyklace

Potřebujeme:

- vyřazené CD
- tenký papír, nůžky
- voskovky
- lepidlo

Postup:

1. Nazdobíme papír technikou frotáže. Hledáme místa se zajímavým povrchem. (Zed', dřevo, struhadlo, podrážka bot, krajka...) Pomocí přejíždění plochou hranou voskovky po papíru vzniká zajímavá kresba.
2. Vystříhneme z nazdobených papírů jednoduchá chapadla a tělo.
3. Přilepíme na CD, můžeme zavěsit i do prostoru, když středem CD provlékneme provázek.

6. Hra rybolov

Potřebujeme:

- zbytky filcu a látek
- šablony rybiček
- nůžky, jehla a bavlnka
- dřevěné tyčky cca 35 cm dlouhé (podle potřeby)
- silnější šňůrky nebo i tkaničky od bot
- malé magnetky
- plastová folie, lihová fixa
- vteřinové lepidlo na gelové bázi nebo tavná pistole

Postup:

ryby 1

1. Podle šablony vystříhneme z filcu tvary rybiček, na 1 rybku vždy 2 kusy, rub a líc.
2. Tvary sešijeme ozdobně k sobě. Nezapomeneme dovnitř vložit magnet!

ryby 2

1. Podle šablony vystříhneme z plastové folie tvary rybek. Pokreslit je mohou děti lihovou fixou.
2. Na spodní část ryby přilepíme magnet.
3. Jako malé rybičky mohou posloužit i barevné magnety-butonky, má-te li.

Udice

1. Vyrobité textilní mini-pytlíček ze 2 malých obdélníků látky. Šijeme buď ručně nebo na stroji.
2. Dovnitř pytlíčku vložíme magnet. Do otvoru ještě zasuneme začátek šňůry nebo tkaničky a otvor zašijeme. Máme hotovou návnadu pro lovení ryb.
3. Připravíme si dřevěnou tyčku (základ udice) a na horní část tyčky nanese lepidlo z tavné pistole a namotáme kousek druhého konec šňůry. Udice i s návnadou je hotová. Rybářský arzenál můžeme vložit do krabice, kufříku apod.

7. Lod' – 3D tvoření

Potřebujeme:

- tvrdý papír o vel. A3
- temperové barvy
- štetce, paletu, kelímek s vodou, hadřík
- špejle, tyčinkové lepidlo
- zbytky papírů
- pastelky, voskovky
- tavná pistole

Postup:

1. Poskládáme jednoduchou lod'ku.
Z tvrdého papíru jde skládání poměrně ztuha, menším dětem pomůžeme.
2. Lod' pomalujeme temperovými barvami. (Nemusí být, pokud se s barvami nechcete piplat a lod' třeba budete pouštět po vodě.)
3. Ze zbytků papírů vyrobíme plachtu a jednoduchou vlajku, přilepíme na špejli. Umístíme na lod', s nalepením pomůže tavná pistole.
4. Lod' můžete vyzdobit zajímavými doplňky: Na příď se hodí mořská panna, na boky lodi kormidlo nebo kotva či záchranný kruh.

8. Námořní a pirátské vlajky

Potřebujeme:

- bílý tvrdý papír, o vel. A4
- papíry nazdobené oblíbenou technikou
- klovatina
- prašné umělecké křídly
- tmavé fixy nebo tuše
- hadřík, houbička, voda
- provázek a lepidlo

Postup:

vlajka 1

1. Z bílého tvrdého papíru vystříháme tvar vlajky. Na papír nakreslíme jednoduchý motiv klovatinou a necháme zaschnout.
2. Vlajku pokreslíme křídami. Klovatinu opatrně odstraníme mokrým hadrem nebo houbou. Můžeme i přímo vymýt pod vodou, barva křídly zjemní, ale zůstává. Necháme zaschnout.

vlajka 2

1. Na papír nazdobený oblíbenou dekorativní technikou (otisky razítek, mramorovaný papír, malba vodovými barvami apod...)kreslíme motivy výraznou fixou nebo tuší.
2. Vlajky můžeme nainstalovat na provázek a zavěsit do prostoru.

9. Plavidla a vory – 3D tvoření, výtvarná hra

Potřebujeme:

- plastová brčka s kloubem
- lepicí páska
- malá vlaječka z papíru
- plastová zvířátka
- lavor s vodou

Postup:

1. Poskládáme brčka do jedné roviny.
2. Dvě brčka s kloubem ohneme a umístíme je naproti sobě někam do střední části plavidla. Viz. obrázek.
3. Celé plavidlo dobře slepíme lepicí páskou
4. Na stojan tvořený brčkem přilepíme vlajku
5. Plavidla umístíme do lavoru s vodou. Pořádáme závody nebo na vory nakládáme zvířátka aj. hračky a zjišťujeme, kolik plavidlo unese a kdy se začne potápět...

10. Rychlá razítka

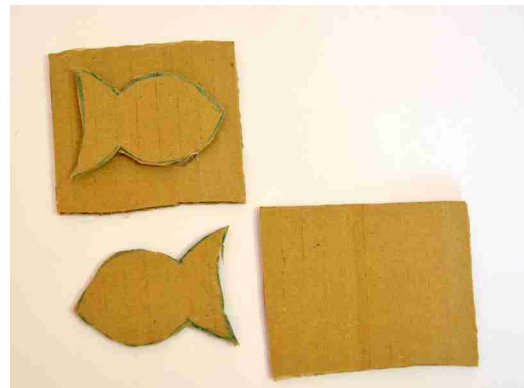
Na razítko z kartonu potřebujeme:

- silný karton (lepenka) z krabice
- řezák nebo dobré nůžky
- tužka, šablony jednoduchých tvarů
- lepidlo, tavná pistole
- paleta, houbička
- temperové barvy

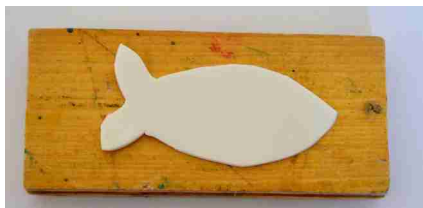
Na razítko z mechové pryže potřebujeme:

- mechová pryž (tzv. moosguma)
- rovný kus dřevěného hranolku
- tužka, nůžky
- lepidlo, tavná pistole
- paleta, houbička
- temperové barvy

Postup:

1. Na čtvereček silného kartonu lepíme tvar, který je rovněž vystřižen z kartonu.
2. Toto jednoduché a rychlé razítko je spíše nouzové řešení.
3. Trvanlivější razítka vyrobíte z mechové pryže.
4. Na obrázcích vidíte využití tvarů rybek z šablon. Rozstříháním tvaru a jeho následovným složením (už s mezerami), získáte další druh efektního razítka.
5. Na rovný dřevěný hranolek/laťku apod... přilepíme tvary z pryže.
6. Razítkujeme.

11. Slané moře- výtvarný experiment

Potřebujeme:

- tvrdý papír o vel. A3, A4
- modrý inkoust, štětec, kelímek s vodou
- tuše, dřívka, špejle
- sůl
- razítka rybek
- temperové barvy
- houbička, podložka na roztírání barvy

Postup:

1. Papír navlhčíme vodou a malujeme na něj inkoustem. Zapíšeme barvy.
2. Přidáme podle chuti i kresbu dřívkem a tuší.
3. Do vlhkého podkladu nasypeme sůl. Inkoustu je lépe dát pro výsledný efekt více, soli tak akorát.
4. Po zaschnutí odstraníme sůl a sledujeme krásný krystalkový efekt, který sůl zanechala. Efekt funguje dobře na inkousty a razítkové barvy nebo brilantní barvy (dříve anilinky). Vodovky nemají tak intenzivní barevnost.
5. Na barevný základ můžeme otiskovat razítka rybiček, mohou se překrývat a vytvořit efekt pohledu pod mořskou hladinu.

12. Mapa pokladů

Potřebujeme: mapa.

- tvrdý papír o vel. A3, A4
- tyčinkové lepidlo
- obrázek staré mapy (kopie nějaké historické mapy apod.)
- špejle, tuš
- vodové barvy, potřeby na malování
- sůl
- zápalky na opálení okrajů
- vlhký hadr

pečet':

- samotuhnoucí modelovací hmota
- ozdobná razítka, špejle
- nožík
- provázek

Postup:

1. Výroba tajemné mapy může být zábavná. Rozstříháme nebo roztrháme kopii nějaké staré mapy na kousky. Já jsem použila kalendář s obrázky historických map. Kousky mapy můžeme různě poschovávat po místnosti nebo venku a děti je mohou hledat.
2. Jeden z nalezených kusů přilepíme na papír a zbytek mapy dokreslíme tuší dle fantazie.
3. Můžeme kolorovat vodovými barvami a využít slaný efekt viz. návod výše.
4. Opálené okraje pro starobylý ráz mapy vyrobíme raději venku. K ruce se bude hodit vlhký hadr.
5. Opalování: mapu opatrně srolujeme a zapálíme okraje na jedné straně. Když začnou doutnat dáme pozor a včas zahasíme obalením do vlhkého hadru. Takto postupujeme, až opálíme všechny strany mapy.
6. Pečet' je vyrobena z placičky samotuhnoucí hmoty. Kreslíme a vyrýváme obrázky špejlí nebo využijeme razítka. Po zaschnutí je možné pečet' obarvit třena vodovými barvami. Nezapomeneme udělat díрку pro pověšení.
7. K okraji starobylé mapy pečet' přivážeme pomocí provázku

13. Piráti a námořníci

Potřebujeme:

- ruličky od toaletního papíru
- šablony na čepice, ruce...nebo kreslíme dle vlastní fantazie
- papírové kapesníky nebo zbytky textilu
- fixy, pastelky, ev. temperové barvy
- zbytky papírů, tužka
- zbytky vlny
- tyčinkové lepidlo
- tavná pistole

Postup:

Námořník/piráť s šátkem

1. V rovní části ruličky nakreslíme obličej. Dolní část těla pomalujeme nebo nazdobíme dle fantazie.
2. Ruce můžeme vyrobit z proužků papíru nebo obkreslením šablony. Můžeme dokreslit tetování. Přidat do ruky šavli, láhev rumu apod...
3. Ze zbytků vlny nalepíme na ruličku kolem hlavové části vlasy.
4. Papírový kapesník složíme na trojúhelník. Na hlavu postavičky jej uvážeme jako pirátský šátek.

Námořník/piráť s kloboukem

1. Vše je podobné jako předešlé postavičky. Klobouk vytvoříme poskládáním oválné šablony, místa ohybu jsou vyznačena. Šablonu na korzárův klobouk najdete v příloze. Lícovou část šablony můžeme ještě před složením vybarvit a nazdobit. Nalepíme spodek klobouku na hlavu tavnou pistolí a vytvarujeme klobouk.

14. Neptun a mořská panna

Potřebujeme:

- ruličky od toaletního papíru
- šablony na trojzubec, ruce, ploutve...
nebo kreslíme dle vlastní fantazie
- papírové kapesníky
- fixy, pastelky,tužky
- zbytky papírů
- zbytky vlny
- tyčinkové lepidlo
- tavná pistole

Postup:

Neptun/mořská panna

1. Tělo Neptuna a mořské panny si buď připravíme podle šablony, kterou můžeme libovolně pokreslit a vybarvit. Nebo pracujeme volně podle předlohy a fantazie.
2. Také můžeme jen využít šablonu ocasní ploutve a zbytek dokreslit přímo na ruličku, které bude tvořit tělo a oporu.
3. Ruce buď dokeslíme přímo na ruličku, vyrobíme sami z proužku papíru a přilepíme nebo využijeme šablony.
4. Ze zbytků vlny nalepíme na ruličku kolem hlavové části vlasy. Korunku či kytky pro mořskou pannu/vílu vyrobíme ustřížením vrchní špičaté části kartonu na vajíčka. Okraje ozdobně rozstříháme.

15. Mořské obrázky ze sirek

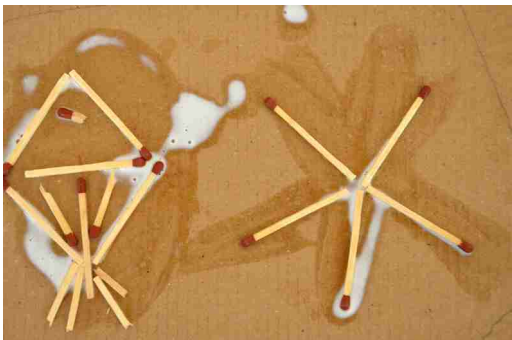
Potřebujeme:

- kusy lepenky, kartonu
- zápalky
- lepidlo Herkules s dávkovačem
- temperové barvy/ akrylové barvy
- houbička, paleta, hadřík

Postup:

1. Ze zápalek skládáme obrázky mořských živočichů. Viz. inspirační fotografie. Lepíme na karton Herkulesem.
2. Necháme zaschnout a poté obstrihneme karton, abychom získali žádaný obrys.

3. Na paletu nebo např. plastový talířek, víko apod. dáme trochu temperové barvy a pomocí houbičky nanášíme barvu na obrázek ze sirek. Střídáme odstíny.

TIP 1: Obrázek můžeme pomalovat z obou stran a využít na výrobu závěsného objektu, tzv. mobilu.

TIP 2: Na zadní stranu obrázku přilepíme špejli a využijeme jako dekoraci do podmořského akvária.

16. Závěsný objekt (mobil)

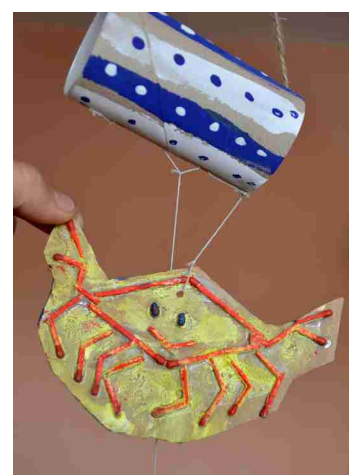
Potřebujeme:

- hotové obrázky mořských živočichů ze sirek, viz. předchozí postup.
- rulička od toal. papíru
- temperové nebo akrylové barvy
- šídlo nebo ostrá silná jehla
- provázek, nůžky

Postup:

1. Pomalujeme ozdobně ruličku (použijeme temperové barvy) nebo jiný výtvarný styl dle naší chuti a možností
2. Necháme zaschnout a vyrobíme na spodní části ruličky tolik děr, kolik chceme zavěsit objektů, (stačí bohatě 3 kusy).
3. Díru na zavěšení uděláme i do jednotlivých obrázků a provléčeme ruličkou, zauzlujeme.
4. Nakonec provlékneme provázek vnitřkem ruličky, svážeme a vyrobíme úchyt na zavěšení.
5. Instalujeme nejlépe někam volně do prostoru, kde vynikne efekt celého díla.

TIP: Obrázky budou vidět z obou stran. Proto nezapomeňte pomalovat i rubovou stranu.

Tip na mořský šperk:

Drobné tvary z kartonu, ozdobené koláží ze sirek se velmi hodí i na výrobu jednoduchého šperku, náhrdelníku, brože: Stačí do tvaru udělat dírky. Výborné jsou na tento účel děrovací kleště. Provléknete provázek, zavážete a je hotovo.

Obrázek je v tomto případě lepší nabarvit akrylovou barvou a v případě šperku i přelakovat třeba matným bezbarvým lakem.

17. Podmořské útesy a sopky

Potřebujeme:

- slané těsto, přírodní i obarvené (ev. plastelína, ta ale nedrží moc dobře na lahvích)
- vál nebo jiná pracovní deska, nožik
- lahvička od aktimelu, plechovka apod.
- zmačkané noviny
- mušle, ulitky, lastury
- trochu vody v misce

Postup:

1. vyrobíme jednoduché slané těsto smícháním ingrediencí v misce:

recept:

- 2 díly hladké mouky, 1 díl soli, 1 díl vody (můžeme přidat do vody potravinářské barvivo nebo inkoust)
2. Z těsta vyválíme silný plát (cca 1-1,5 cm), plát potřeme vodou a obalíme jím plechovku (lahvičku, apod.) Přebytečné kusy těsta odstraníme.
3. Do vrstvy těsta vkládáme mušle. Je dobré pro jistotu těsto potřít vodou a mušle dobře do těsta zasadit, aby nevypadávaly.
4. Necháme zaschnout na vzduchu, nejlépe v teplejší a suché místnosti. Je potřeba počítat s delší dobou schnutí (2-5 dní). Po zaschnutí je vše perfektně tvrdé jako kámen.

TIP: Místo lahve nebo plechovky můžeme těsto navrstvit na útvar vytvořený ze zmačkaných novin (např. tvar jehlanu může připomínat podmořskou sopku).

18. Mořský korál

Potřebujeme:

- tvrdý papír
- šablonu korálu nebo vlastní nákres
- tužka, nůžky
- klovatina (arabská guma)
- tuše a inkousty, dřívko
- hadřík

Postup:

1. Mořské korály vyrobíme vystřihnutím z kousků tvrdého papíru.
2. Papír asi 2 cm od spodu zahneme, pokud budeme později instalovat do akvária.
3. Nezahnutou část potřeme klovatinou (lepidlo-arabská guma). Špejlí namočenou v barevné tuši nebo inkoustu kreslíme a necháme zapíjet inkoust, aby sám vyčaroval kouzelné efekty. Necháme zaschnout.

19. Akvárium 1

Zde je tip, jak sestavit jednotlivé díly do akvária z krabice a vyrobit si podmořské panorama.

Potřebujeme:

- středně velkou krabici nebo dle velikosti rekvizit
- papír dekorovaný libovolnou technikou na téma podmořský svět, obrázky ryb a živočichů např. koláže ze sirek, nalepené na špejli
- 3D objekty - podmořské útesy a sopky
- mořské korály
- plastelína, slané těsto
- zbytky barevných papírů
- tyčinkové lepidlo, tavná pistole

Postup:

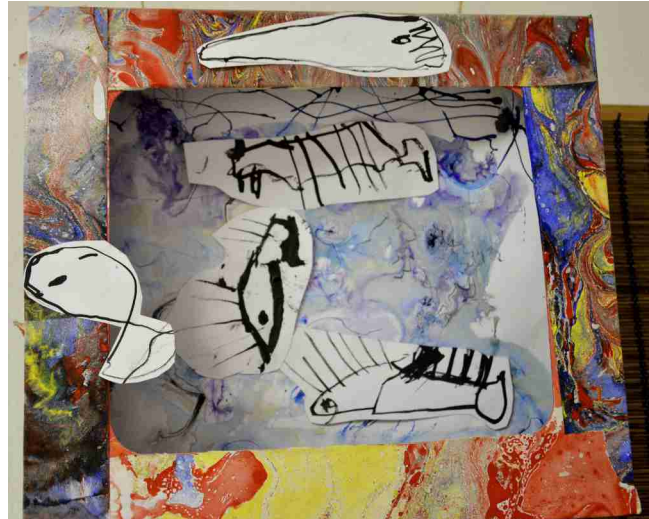
1. Pro výrobu akvária stačí najít středně velkou krabici a vyříznout přední stranu.
2. Na zadní pohledovou stranu v krabici umístit obrázek moře.
3. Na zdobení vyberte váš oblíbený styl a dekor.
4. Možné je i vystříhnout a nalepit vlny z modrého papíru, udělá to hezký kontrast. Celou krabici můžete polepit zbytky papírů, ať je to stylové.
5. Dovnitř umístíme prostorové obrázky korálů, podmořský útes i ryby přilepené na špejli.
6. Aby ryby dobře držely, můžeme špejli zapíchnout do kousku plastelíny nebo slané těsto. Prostorový obrázek je na světě!

20. Akvárium 2

Potřebujeme:

- mramorovaný papír nebo papír s jiným dekorem
- obrázky ryb a živočichů
- tvrdý papír, nůžky
- tuš, dřívko/ fixy
- špejle, lepicí páska
- tyčinkové lepidlo
- tavná pistole
- středně velkou krabici s vyřezaným předním otvorem

Postup:

1. Krabici polepíme efektním papírem. Pokud budete vyrábět mramorovaný papír, využijte odstíny modré, ale nebojte se přidat do barvicí lázně ani trochu červené nebo jiné výrazné barvy.
2. Jako ukázkou mořské fauny můžete využít nabídku obrázků ryb aj. živočichů v šablonách nebo z knížky. Děti pak budou lépe vědět, co kreslit. Je i zbytečné používat předpřipravené šablony, pokud to není nezbytně nutné. Děti si poradí.
3. Protože je dekor samotného akvária už tak dost barevně divoký, jako kontrast na zklidnění, stačí kreslit obrázky do akvária tuší nebo fixy na světlý papír.
4. Vystřižené obrázky lepíme na zadní stěnu akvária a některé přilepíme na špejli a umístíme do přední části akvária. Vytvoříme prostorový efekt.

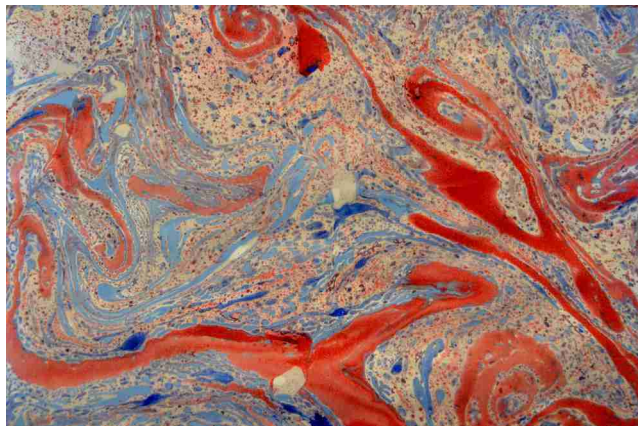
TIP: Zadní stěnu akvária můžeme polepit obrázkem vytvořeným libovolnou technikou. V případě ukázek na fotografii to je zapíjení tuše do klovatiny, podobně jako při výrobě mořských korálů.

21. Mramorovaný papír - efektní dekor na tvoření

Potřebujeme:

- olejové barvy (stačí 2-3 odstíny),
- terpentýnový olej
- velká nádoba-pekáč, lavor
- štětce, skleničky
- vidličky, hřebínky, špejle, škrabky
- bílý kancelářský papír (A4) nebo dle vel. nádoby
- roztok tapetového lepidla nebo škrobu
- hadříky na utření, saponát na umytí nádoby

Postup:

Připravíme si roztok tapetového lepidla, nejlépe den předem. Měl by být dost řídký. Cca 1 vrchovatá polévková lžice na litr vody. Lze použít i škrob (kukuřičný, bramborový), však se také technice říká škrobový papír. Já mám zkušenosti s tapetovým lepidlem.

Do skleněných lahviček nebo kelímků z tvrdého plastu přidáme trochu terpentýnu a malé množství olejové barvy. Opravdu stačí 2-3 odstíny pro začátek. Olejové barvy bývají dost drahé. Prodávají se i speciální sady na mramorovaný papír, kde máte vše již předchystáno.

Pozor! Olejové barvy v žádném případě nemíchejte s vodou, olej vodu odpuzuje a nejde to dohromady. Na tomto figlu je také založena celá technika. Terpentýn je ředidlo olejových barev (seženete v drogerii nebo výtvarných potřebách). Z tohoto důvodu je dobré pracovat buď venku nebo v dobře větrané místnosti.

Do nádoby s roztokem lepidla opatrně nakapeme pomocí štětce trochu olejové barvy, klidně od každého odstínu trochu.

Nyní už nastává zábavná a kreativní část. Vrstvu barev, která se drží na hladině můžete různě promíchávat špejlí, hřebenem, vidličkou. Výborná je i škrabka na zamrzlé sklo v autě. Pomocí těchto nástrojů vytvoříte na hladině zajímavé efekty. Je to velký prostor pro experimentování.

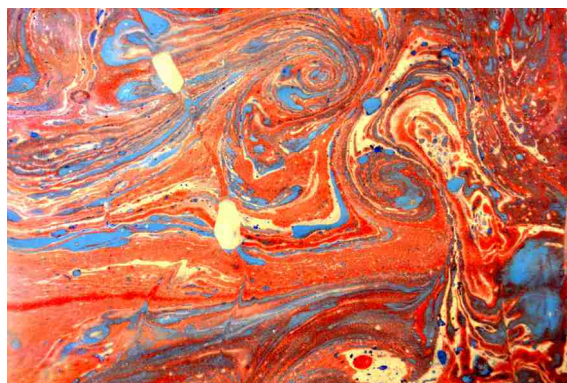
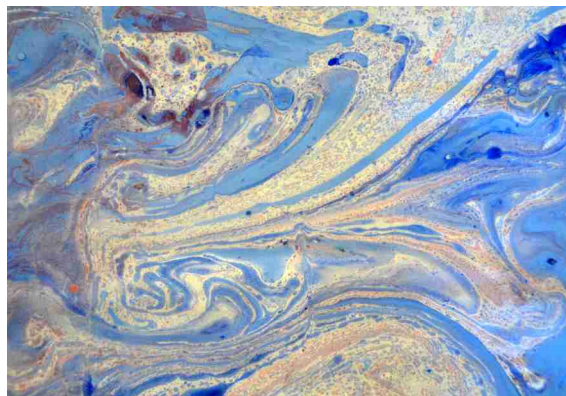

Na hladinu se následovně položí papír. Olejové skvrny se na papír přilepí a vy ho můžete vytáhnout a kochat se výsledkem, který je vždy nečekaný, překvapivý, jiný...Papírů takto můžete nazdobit, kolik chcete, akorát pozor, ať se vám při zasychání neslepí dohromady přece jen to tapetové lepidlo opravdu lepí.

Dekorovaný papír se často používá na výrobu různých přebalů knih, deníčků. Dříve se takto zdobily přímo obaly knih. Použít můžete na libovolné koláže, skládání a vyrábění...

TIP: Lavor a štětce i ostatní nádoby je po akci potřeba vytřít hadrem namočeným v terpentýnu, zbavíte se tak nejhorsí mastnoty. Až pak umýt prostředkem na nádobí nebo mýdlem.

22. Mořské útesy

Koupíme balík hlíny a máme vystaráno.

Dobře uzavřený vydrží balík hodně dlouho a hlínu můžete na hraní používat opakovaně. Vyhrají si i nejmění děti.

Technické informace:

Druh použité hlíny: jakákoliv světlá nebo tmavá hlína bez ostřiva (šamotu) je vhodná, aby byla příjemná na dotek. Jedná se o aktivitu, kdy hlínu nebude potřeba vypalovat. Pouze po akci zkontrolovat, zda v hlíně nezůstaly kousky špejlí a jiných nechtěných částic. Po práci je nutné hroudy hlíny zabalit vlhkého hadru a neprodyšně uzavřít do igelitového pytle, aby bylo možné opakované použití.

Hlína se prodává v balících po 10 kg. Tato krychle vystačí zhruba na aktivitu pro skupinku 6-8 dětí. Počítá se s tím, že hlína stále zůstává. Používá se na hravé aktivity opakovaně (nevzniká trvalý výrobek, ale prožitek z výtvarné hry.) Pokud už vysychá zabalíme do vlhkého hadru a igelitu. Po zaležení propracujeme.

Potřebujeme:

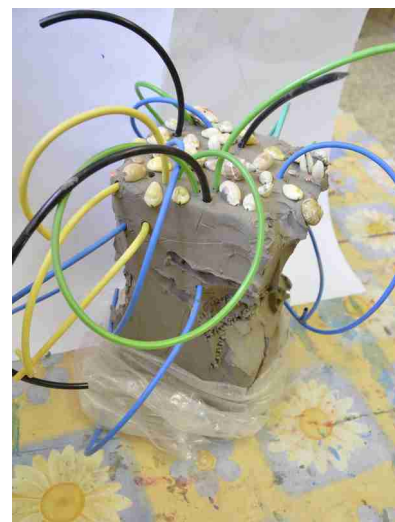
- keramickou hlínu
- lanko (vlasec) na řezání hlíny (nemusí být)
- velký ubrus na podlahu nebo stůl
- špejle, brčka, bužírky, mušle, tkaničky od bot, aj. předměty, které jdou do hlíny zapichovat či jimi hlínu zdobit
- plastová zvířátka, autíčka atp.
- modelovací očka, nožičky, vidličky, špachtle apod. nářadí
- popř. další rekvizity potřebné na hraní

lanko upevněné na dřevěných koráčkách dobře řeže hlínu

Postup: Mořský útes

1. Nejlépe je pracovat na podlaze vypodložené starým ubrusem. Plastovým nebo klidně i textilním. Hlína jde dobře vyprat. Doprostřed umístíme celý kvádr hlíny a představíme jej dětem jako kus mořského útesu, skály.
2. Útesy jsou však vymleté mořskou vodou, jsou v nich různé záhyby, díry. Vše jde vyhloubit pomocí různých nástrojů a nářadí viz.potřeby a pomůcky. Malé děti nejvíce ocení různé špejle, dřívka a brčka, která mohou do hlíny strkat, vrtat a dělat díry či je nechat jen tak zapíchnutá. Větší děti mohou zkusit i vybírat hlínu pomocí modelářského očka.
3. V další fázi můžete na útes umístit mušle, škeble pokud máte. Zasadit "chaluhy a mořskou trávu" v podobě brček, bužírek, tkaniček od bot...
4. Také je zde možnost dát každému dítěti kus hlíny zvlášť, ať si vytvoří svůj menší útes nebo podmorskou sopku sami.
5. Poté můžete vytvořit společně na podložce celou podmorskou sestavu útesů. I doplnit rekvizitami z papíru (ryby, mořští živočichové atd.) Akorát to odlepování muší z hlíny pak jde ztuha...

Literatura a zdroje:

Rudolf Mertlík, Starověké báje a pověsti, nakladatelství Svoboda, Praha 1989
www.rvp.cz (metodický portál s nápady pro pedagogy)